TaiKons läroplan - fördjupad lärokurs i dans och bildkonst

Namn	TaiKons läroplan - fördjupad lärokurs i dans och bildkonst
Sammandrag	Läroplanen för fördjupad lärokurs i dans och bildkonst
Kommun	Vasa
Skola	Vaasan kansalaisopisto Alma - Vasa medborgarinstitut Alma
Träder i kraft	27.5.2025
Publicerad	7.8.2025

Innehållsförteckning

1. Läroplanen. 1
   1.1. Läroplanssystemet och grunderna för läroplanen. 1
   1.2. Utarbetandet av läroplanen. 1
   1.3. Läroplanens innehåll. 1
2. Allmänna mål för den grundläggande konstundervisningen. 3
   2.1. Den grundläggande konstundervisningens uppdrag. 3
   2.2. Värdegrund. 3
   2.3. Synen på lärande. 4
   2.4. Gemensamma mål för den fördjupade lärokursen. 5
3. Undervisningen. 6
   3.1. Lärmiljöer. 6
   3.2. Verksamhetskulturen. 6
   3.3. Samarbete med vårdnadshavare och andra parter. 7
   3.4. Fortgående utvecklande och utvärdering av verksamheten. 8
4. Studiernas omfattning och uppbyggnad. 9
   4.1. Studiernas omfattning. 9
   4.2. Studiernas uppbyggnad. 9
5. Individualisering av lärokursen. 11
   5.1. Individualisering av lärokursen. 11
   5.2. Principer för elevantagningen. 11
6. Bedömning av lärande. 12
   6.1. Bedömningens syfte. 12
   6.2. Bedömningen under studierna. 12
   6.3. Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier. 13
   6.4. Bedömningen av lärokursen. 13
   6.5. Betyg och betygsanteckningar. 14
7. Bildkonst. 16
8. Dans. 19

1. Läroplanen

1.1. Läroplanssystemet och grunderna för läroplanen

Styrsystemet för grundläggande konstundervisning består av följande delar:

- *lagen (633/1998) och förordningen (813/1998) om grundläggande konstundervisning*
- *Utbildningsstyrelsens föreskrift om grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen*
- *läroplanen som godkänts av utbildningsanordnaren.*

Enligt 5 § i lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) beslutar Utbildningsstyrelsen om målen och det centrala innehållet för varje konstart i den grundläggande konstundervisningen (grunderna för läroplanen). Utbildningsstyrelsen beslutar också om elevbedömningen och vilka uppgifter som ska antecknas i betygen (lag om grundläggande konstundervisning, 8 §).

Den grundläggande konstundervisningen är en helhet där målen och innehållet för de olika delarna hör samman och bildar en grund för undervisningen och verksamhetskulturen. Därför innehåller grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen utöver föreskrifter om mål, centrala innehåll och bedömning av elever även text som belyser dessa.

1.2. Utarbetandet av läroplanen

Utbildningsanordnaren utarbetar och godkänner en läroplan för varje konstart enligt de grunder för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning som Utbildningsstyrelsen fastställt. Utbildningsanordnaren preciserar och kompletterar läroplansgrunderna i sin läroplan. Om utbildningsanordnaren, t.ex. kommunen, anskaffar grundläggande konstundervisning från en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse, godkänner utbildningsanordnaren läroplanen och svarar för att de tjänster som anskaffats ordnas i enlighet med lagen om grundläggande konstundervisning.

När läroplanen görs upp ska man beakta elevernas individuella behov och färdigheter, traditionen inom konstarten och det lokala kulturarvet, nationella och internationella förändringar inom konstarten, kraven för fortsatta studier samt särprägeln hos läroanstalten och dess verksamhetsmiljö.

Läroplanen görs upp i samarbete med läroanstaltens lärare och i den mån det är möjligt också i samarbete med eleverna, vårdnadshavarna och andra aktörer. Samarbete med olika aktörer stöder en lyckad läroplansprocess.

1.3. Läroplanens innehåll

Läroplanen ska innehålla följande i enlighet med vad som fastställs i dessa grunder för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen:

- *läroanstaltens verksamhetsidé*
- *läroanstaltens värden, syn på lärandet, lärmiljö och arbetssätt*
- *läroanstaltens verksamhetskultur*
- *studiernas uppbyggnad och omfattning*
- *de allmänna målen för studierna*
- *studiehelheter för grundstudierna, deras mål, innehåll och beräknade omfattning*
- *studiehelheter för de fördjupade studierna, deras mål, innehåll och beräknade omfattning*
- *föremål för bedömning samt kriterier för bedömningen av den fördjupade lärokursen*
- *bedömning av lärandet*

- *individualisering av lärokursen*
- *principer för elevantagningen*
- *samarbete med vårdnadshavarna och andra aktörer*
- *kontinuerlig utveckling av verksamheten.*

Utbildningsanordnaren planerar utbudet av undervisning och beslutar om undervisningens omfattning enligt grunderna för läroplanen. Undervisningen dimensioneras så att målen kan nås.

Läroplanen ska utarbetas så tydligt att eleverna och deras vårdnadshavare kan hitta tillräckligt med information om studierna.

Utbildningsanordnaren utvärderar utbildningen samt deltar i extern utvärdering av verksamheten [Lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) 7 § (ändrad genom lag 1301/2013)]. Genomförandet av läroplanen följs upp och den vidareutvecklas som en del av denna uppgift.

Enligt 5 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986, ändrad genom lag 1329/2014) ansvarar utbildningsanordnaren för att det i samarbete med personalen och eleverna årligen görs upp en jämställdhetsplan för läroanstalten i fråga. I stället för en årlig genomgång kan en plan utarbetas för högst tre år i sänder. Jämställdhetsplanen kan också införlivas i läroplanen eller i någon annan plan vid läroanstalten.

Enligt 6 § 2 mom. i diskrimineringslagen (1325/2014) ska utbildningsanordnaren se till att läroanstalten har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Planen för likabehandling kan ingå i läroplanen.

2. Allmänna mål för den grundläggande konstundervisningen

2.1. Den grundläggande konstundervisningens uppdrag

Den grundläggande konstundervisning som ges inom olika konstarter är målinriktad och framskrider från nivå till nivå. Den är i första hand avsedd för barn och unga. Den grundläggande konstundervisningens uppdrag är att ge eleverna möjligheter att studera konst långsiktigt, målmedvetet och i enlighet med sina egna intresseområden. Undervisningen främjar utvecklingen av ett förhållande till konst och ett livslångt intresse för en konstart. Undervisningen utvecklar det kunnande som är kännetecknande för konstarten och ger eleverna färdigheter att söka sig till yrkesutbildning och högskoleutbildning inom konstarten i fråga.

Den grundläggande konstundervisningens uppdrag är att med hjälp av konstens medel bygga en hållbar framtid. Undervisningen bygger på ett pluralistiskt kulturarv i förnyelse. Undervisningen i en konstart ska stärka elevens förmåga att uttrycka sig, tolka och värdera. Studierna stöder utvecklingen av elevernas kreativa tänkande och delaktighet. Den grundläggande konstundervisningen stärker utvecklingen av elevernas identitet och kulturella läskunnighet.

Den grundläggande konstundervisningen skapar förutsättningar för utveckling av konst och konstfostran i Finland. Den grundläggande konstundervisningens uppdrag uppfylls i samarbete med andra läroanstalter och aktörer som ger konstfostran lokalt, på riksnivå och internationellt.

Taikon är en enhet för konstundervisning som lyder under Vasa Medborgarinstutut Alma och upprätthålls av Vasa stad. Enhetens uppgift är att erbjuda grundläggande konstundervisning enligt fördjupad lärokurs i dans och bildkonst samt undervisning enligt allmän lärokurs i slöjd, teaterkonst, cirkuskonst och mediekonst. Undervisningsspråk är finska och svenska.

Ett centralt mål i TaiKons verksamhet är att stöda elevens uppväxt och utveckling med hjälp av konstens medel samt att främja utvecklingen av ett positivt förhållande till konst i en mångkonstnärlig miljö och skapa en grund för ett livslångt intresse och upplevelser av inkluderande kultur.

Den grundläggande konstundervisningen som ges inom olika konstarter är målinriktad och framskrider från nivå till nivå och den är i första hand avsedd för barn och unga.

Den grundläggande konstundervisningen ger eleverna möjligheter att studera konst långsiktigt, målmedvetet och i enlighet med de egna intresseområdena. Den grundläggande konstundervisningen stärker utvecklingen av elevernas identitet och kulturella läskunnighet. Undervisningen utvecklar det kunnande som är kännetecknande för konstarten och ger eleverna färdigheter att söka sig till yrkesutbildning inom branschen i fråga.

2.2. Värdegrund

Grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen baserar sig på en värdegrund, enligt vilken den grundläggande konstundervisningen bygger på respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och kulturell mångfald. Människan bygger upp sitt liv genom att kommunicera med andra människor och med sin omgivning. Den grundläggande konstundervisningen bygger på uppfattningen att människan är unik och värdefull som individ och som medlem i olika gemenskaper. Undervisningen ska främja jämställdhet mellan könen och respektera könets mångfald. Undervisningen hjälper eleverna att växa som människor genom att utveckla deras tankeförmåga och kreativitet.

Utgångspunkten för undervisningen är de sätt att producera och presentera kunskap som är utmärkande för konstarten i fråga. De estetiska, etiska och ekologiska frågor som är en del av

konsten vägleder eleverna att reflektera över och bedöma vad som är viktigt och värdefullt i livet. I den grundläggande konstundervisningen skapas en grund för en socialt och kulturellt hållbar framtid.

TaiKons värdegrund bygger på uppfattningen om att eleven är unik och värdefull. Vi vill stöda utvecklingen av elevens identitet och självkänsla både som individ och som medlem av gemenskapen. Barnet och den unga stöds att utveckla sitt uttryck, sin tolkning och sitt kritiska tänkande med hjälp av medel för kunskapsproduktion och framförande som är karakteristiska för konstämnet i fråga. I TaiKon skapas en grund för en socialt och kulturellt hållbar framtid.

De olika konstarternas kraftigt specifika karaktär bör bevaras, men samarbetet mellan konstarterna är en viktig del av vår verksamhet. Inom konstfostran inser vi att en hållbar utveckling är nödvändig och vi agerar enligt detta. Teknologi under utveckling värdesätts och i undervisningen och inlärningen stöder man utnyttjandet av den.

Grunden för TaiKons konstfostran är glädjen att lära sig, att lyckas och att göra saker, i en trygg och accepterande miljö. Personalen som består av professionella inom sina konstområden stöder genom sitt eget kunnande utvecklingen av elevens kunskaper och färdigheter att hitta egna studievägar, även för blivande professionella inom konsten.

Två- och flerspråkighet är en naturlig del av undervisningen och kulturell mångfald är en rikedom i vår mångkonstnärliga läroinrättning. Respekt för oss själva, de omgivande människorna och andras verk är centrala värden i TaiKons verksamhet. Personalens öppna och respekterande förhållningssätt till olika kultur- och fostringsåsikter är grunden för en konstruktiv växelverkan med eleverna och deras vårdnadshavare. Vi följer jämställdhets- och likabehandlingsplanen för Vasa stads institut[1].

TaiKon är en aktiv aktör på kommunal, regional och nationell nivå. Vi är med och skapar en socialt och kulturellt hållbar framtid genom närvaro, åsikter samt uppträdanden och verk.

2.3. Synen på lärande

Grunderna för läroplanen för grundläggande konstundervisning bygger på en syn på lärande enligt vilken eleven har en aktiv roll. Eleven lär sig ställa upp mål och arbeta i riktning mot målen både självständigt och tillsammans med andra. Positiva känslor, glädjen över att lära sig och nyskapande verksamhet främjar lärandet och sporrar eleven att utveckla sin kompetens. Upplevelser och växelverkan med omgivningen liksom användning av olika sinnen och kroppen har en stor betydelse för lärandet.

Inom den grundläggande konstundervisningen innebär lärandet att man individuellt och kollektivt bygger upp kunskaper och färdigheter, som stärker elevens kulturella delaktighet och ökar hens välbefinnande. Lärandet är inom alla konstarter en holistisk och interaktiv process, som utvecklar elevens kunnande och färdigheter på ett mångsidigt sätt. Lärandet är en oskiljbar del i den process då individen växer som människa och då man skapar ett gott samhällsliv.

Eleverna ska uppmuntras att förstå sina erfarenheter, reflektera över sina sätt att lära sig och använda denna kunskap till att främja sitt lärande. Att öva och att lära sig att öva är viktigt med tanke på utvecklingen av färdigheter. Sporrande och uppmuntrande handledning och respons under lärprocessen stärker elevens tro på sina egna möjligheter. Att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons är en central del av den växelverkan som främjar lärandet.

TaiKons undervisning baserar sig på en syn på lärandet, enligt vilken eleven har en aktiv roll. Eleven lär sig att sätta upp mål och att arbeta för att nå målen både självständigt och i samarbete med andra. Atmosfären och växelverkan i grupperna är diskuterande och man få ha olika åsikter om saker.

Viktigt i lärprocesserna är elevernas vilja och förmåga som utvecklas att verka och lära sig tillsammans. Att lära sig tillsammans främjar elevens skapande och kritiska tänkande och

problemlösningsfärdigheter samt förmåga att förstå olika synsätt. Positiva känsloupplevelser, glädje över att lära sig och nyskapande verksamhet främjar lärandet och sporrar eleven till att utveckla sin kompetens. Även små målförverkliganden strävar vi efter att beakta.

Användande av olika sinnen och kroppslighet är väsentliga med tanke på lärandet. Lärandet innebär att man individuellt och kollektivt bygger upp kunskaper och färdigheter, som stärker elevens kulturella delaktighet och ökar hens välbefinnande. Lärandet är inom alla konstarter en holistisk och interaktiv process och kräver mod att våga öppna sig och ta emot ny kunskap. Lärandet är en oskiljbar del i den process då individen växer som människa och då man skapar ett gott samhällsliv.

I TaiKon uppmuntras eleverna att förstå sina erfarenheter, reflektera över sina sätt att lära sig och använda denna kunskap till att främja sitt lärande. Att öva och att lära sig att öva är viktigt med tanke på utvecklingen av färdigheter. Eleven vägleds ända från liten att förstå stora saker via små saker. Läraren har en viktig roll i att uppmuntra, sporra och stärka elevens tilltro till sina egna möjligheter. En viktig del i växelverkan som främjar inlärningen är att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons.

2.4. Gemensamma mål för den fördjupade lärokursen

Målet för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning är att skapa förutsättningar för ett livslångt förhållande till konsten och aktiv kulturell delaktighet. Studierna i den fördjupade lärokursen i konstarten ger möjligheter att på ett mångsidigt och målmedvetet sätt utveckla sitt kunnande och att njuta av konst. Eleverna uppmuntras att också använda konsten som ett medel för samarbete, påverkan och delaktighet.

Målet för den fördjupade lärokursen är att öka elevernas glädje över att lära sig, studiemotivation och kreativa tänkande genom att uppmärksamma deras styrkor, potential och intressen. Eleverna uppmuntras att ställa upp egna mål för lärandet och göra sina val i fråga om studierna utgående från dem. Då studierna inom konstarten framskrider vägleds eleverna att ta allt mer ansvar för sitt eget lärande.

Studierna i den fördjupade lärokursen erbjuder eleverna möjligheter att utveckla sådana uttrycksmedel inom konstarten som är betydelsefulla för dem. Eleverna uppmuntras att med hjälp av konstens medel analysera, tolka och värdera en kulturellt mångfaldig verklighet.

Den multilitteracitet som utvecklas i studierna stöder elevernas förmåga att tänka kritiskt och lära sig. Eleverna vägleds att granska konstarten också som ett historisk, samhälleligt och aktuellt fenomen samt att i sin verksamhet skapa samband mellan konst och vetenskap.

Vid TaiKon tillämpar bildkonsten och dansen den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

3. Undervisningen

3.1. Lärmiljöer

I den grundläggande konstundervisningen avses med lärmiljöer de lokaler, platser, grupper och aktiviteter där studierna och lärandet inom konstarten sker. Utgångspunkten är att lärmiljöerna ska vara fysiskt, socialt och psykiskt trygga. Atmosfären är öppen och positiv och uppmuntrar och inspirerar eleverna att utveckla sitt kunnande.

Syftet med mångsidiga lärmiljöer är att stödja elevernas utveckling och sporra dem till lärande. De ska också ge varje elev erfarenheter av att lyckas och kunna. Målet är att lärmiljöerna ska skapa förutsättningar för sådant aktivt och långsiktigt arbete som är kännetecknande för konstarten, både självständigt och tillsammans med andra. Målet är också att skapa förutsättningar för att utveckla tvärkonstnärlig kompetens.

När man planerar och utvecklar lärmiljöerna ska man beakta elevernas behov, färdigheter och intresseområden samt utveckling av kunskaper som sker utanför läroanstalten. Ändamålsenliga utrymmen, arbetsredskap, material och en ändamålsenlig användning av informations- och kommunikationsteknik ger möjlighet att studera inom konstarten i enlighet med grunderna för läroplanen. Vid valet av lärmiljöer beaktas de möjligheter som aktörer utanför läroanstalten erbjuder. Samarbetsprojekt med aktörer och organisationer inom andra branscher ger studierna ett socialt och samhälleligt perspektiv.

TaiKon är en mångkonstnärlig gemenskap. Ändamålsenliga utrymmen under samma tak som planerats för olika konstämnen erbjuder trygga och trivsamma ramar för mångsidigt utövande av konst för alla åldrar. Våra lärmiljöer erbjuder förutsättningar för de olika konstarterna utmärkande aktivt och långsiktigt arbete, i vilket också ingår arbetsredskap, material och teknik som är ändamålsenliga. Vi strävar också efter att de verksamhetsenheter som finns utanför vårt hus är ändamålsenliga.

Konstämnena indelas i scenkonst, som inkluderar dans, teater och cirkus, samt i visuell konst, som inkluderar bildkonst, slöjd och mediekonst.

Trots att de olika konstämnena styrs av lärokurserna för den grundläggande konstundervisningen, består det tvärkonstnärliga som en stor styrka i vår gemenskap. Vi erbjuder studiehelheter som överskrider konstämnesgränserna och tar i beaktande elevernas intresseobjekt samt utvecklandet av tvärkonstnärligt kunnande.

Olika samarbetsprojekt är en viktig del av TaiKons verksamhet och via aktörer och organisationer inom andra branscher bidrar de med ett socialt och samhällsmässigt perspektiv till våra elevers studier. Vi stöder ett mångsidigt utvecklande av elevens färdigheter och konstnärliga uttryck genom att skapa en öppen, uppmuntrande, inspirerande och positiv atmosfär.

3.2. Verksamhetskulturen

Verksamhetskulturen i en läroanstalt för grundläggande konstundervisning utformas genom tolkningen av de normer som styr arbetet, etablerad praxis och de tanke- och arbetssätt som dess medlemmar omfattar. En gemensam verksamhetskultur främjar en undervisning som är förenlig med den grundläggande konstundervisningens uppgift, värdegrund och syn på lärandet. Verksamhetskulturen syns i all verksamhet och påverkar elevens känsla av delaktighet och undervisningens kvalitet.

Målet för den grundläggande konstundervisningen är att skapa en verksamhetskultur som främjar lärande och hållbart välbefinnande, vilket förutsätter äkta möten mellan människor samt uppmärksam och respektfull växelverkan. Utgångspunkten är att medlemmarna i gemenskapen

ska känna sig delaktiga. Detta uppnås genom gemensamt arbete och genom att alla inkluderas i verksamheten. I en uppmuntrande verksamhetskultur godkänns också att man kan lära sig genom att misslyckas. En hållbar livsstil, kulturell mångfald och språkmedvetenhet ska beaktas i vardagens val och rutiner. En gemensam verksamhetskultur ska också ge eleven kännedom om juridiskt skyddade rättigheter som gäller konstarten, såsom yttrandefrihet, integritetsskydd och upphovsrätt.

Utvecklandet av verksamhetskulturen innebär en kontinuerlig utveckling av pedagogiken och kompetensen inom konstarten. Viktigt i utvecklandet av verksamhetskulturen är ledningen av läroanstalten samt organiseringen, planeringen, genomförandet och bedömningen av vardaglig praxis inom undervisningen. Öppen och konstruktiv växelverkan behövs både i det interna samarbetet inom läroanstaltens gemenskap och i samarbetet med vårdnadshavarna och andra aktörer.

TaiKons verksamhetskultur är öppen, positiv och diskuterande. Viktigt är, både då det gäller elever och personal, att det som andra gör uppskattas och respekteras. Utgångspunkten för vår verksamhetskultur är att stärka elevernas och personalens känsla av delaktighet, som uppkommer genom att man agerar tillsammans och där man också accepterar lärande genom misslyckanden. Vår verksamhet stöder en målinriktad och mångsidig utveckling av elevens konstnärliga uttryck i en trygg arbetsatmosfär, med beaktande av elevens olika utvecklingsskeden. En stor del av vår undervisning är gruppundervisning och sålunda är gruppdynamik och att man gör saker tillsammans mycket viktigt i vår verksamhet. Vår gemensamma verksamhetskultur ger också eleven kännedom om juridiskt skyddade rättigheter som gäller konstarterna, såsom yttrandefrihet, integritetsskydd och upphovsrätt.

I undervisningen av både visuell konst och scenkonst väljs arbetssätt, som uppmuntrar till växelverkan, verksamhet tillsammans, lärande av andra och reflektering över det egna lärandet. Målet är att de valda arbetssätten och lärmiljöerna stöder en forskande attityd vid lärande av nytt samt utveckling av kritiskt tänkande. Eleverna uppmuntras att experimentera, improvisera och utnyttja tillfälligheter samt att delta i planering, utvecklande och utvärdering av undervisningen. I undervisningen utnyttjas mångsidigt olika former av individuell undervisning, gruppundervisning och arbetssätt som möjliggör individuella studievägar och flexibelt, fortgående lärande. I arbetssätten betonas en kontinuerlig uppföljning av elevens utveckling genom att regelbunden respons ges och fås. Arbetssättens mångsidighet främjas genom utnyttjande av lokala kulturtjänster, nätverk, aktörer och globala möjligheter.

Arbetssätten i undervisningen av visuella konstarter möjliggör mångsidig användning av material, tekniker och uttryckssätt. I arbetet betonas glädjen i att skapa med händerna och att förstå. Valet av arbetssätt och material styrs av principerna för hållbar utveckling och cirkulär ekonomi. Verken inom den visuella konsten når sin publik vid ordnade evenemang och i det offentliga rummet både i fysiska och virtuella miljöer.

I undervisningen av scenkonst betonas grupparbets- och växelverkansfärdigheter. Engagemang och motivation att delta i lektionerna är viktiga. Eleverna handleds i att arbeta ansvarsfullt både i sitt eget agerande och för gruppens gemensamma mål. Det är av central betydelse att öva upp elevernas egen uttrycks- och iakttagelseförmåga och där beaktas också deras olika kroppsliga upplevelser. Arbetssätten väljs så att de stöder elevernas förmåga att förstå sitt eget lärande och sin kroppslighet, reflektera över de färdigheter de lärt sig och vidareutveckla dem i sitt eget konstnärliga arbete. Uppträdanden är en viktig del av undervisningen och lämpliga uppträdanden ordnas i tillräcklig utsträckning med tanke på ålder och färdighetsnivå. Målet är att skapa möjligheter för utvecklande av naturliga uppträdanden redan från början av studierna.

3.3. Samarbete med vårdnadshavare och andra parter

Utgångspunkten för samarbetet är växelverkan, jämlikhet, skapande av förtroende och ömsesidig respekt. Vi utvecklar samarbetet mellan hemmen och TaiKon genom att aktivt erbjuda information

om saker som ansluter sig till elevens studier samt om de utställningar, framträdanden och annan verksamhet som vi ordnar. Lärarnas uppgift är att se till att eleverna från början får respons som styr och motiverar lärandet samt att deras vårdnadshavare får information om hur deras barn går framåt i studierna. Vi erbjuder elevernas vårdnadshavare möjligheter att komma för att följa med undervisningen och vid behov ordnar vi också separata informationsmöten för dem.

Vi upprätthåller och utvecklar samarbetet med vårt verksamhetsområdes småbarspedagogik och utbildningssektor, ungdoms- och fritidssektor samt regionala och riksomfattande läroanstalter, konstinrättningar och kulturlivets olika aktörer. I mån av möjlighet deltar vi också i nordiskt och internationellt samarbete.

TaiKon strävar som en del av Vasa stads institut och Vasas stadsorganisation efter att utveckla det regionala kulturlivet genom olika uppträdanden, utställningar och evenemang, både ensam och tillsammans med samarbetsparter.

3.4. Fortgående utvecklande och utvärdering av verksamheten

Inom TaiKon är utvecklingen av verksamheten en fortlöpande process, både internt, inom resultatområdet och med externa aktörer. Elevernas och deras vårdnadshavares åsikter utnyttjas som en del av uppföljningen och utvecklingen av verksamheten. Personalens välmående samt möjlighet att utveckla sitt eget kunnande upplevs vara en mycket viktig del av utvecklingen av läroanstalten. Den pedagogiska utvecklingen sker genom utvecklingssamtal mellan lärarna, både konstämnesvis och mellan konstämnena. Också behovet av extern utbildning följs upp årligen. Som arrangör av verksamheten följer Vasa stad upp och bedömer verksamheten vid Vasa stads institut. TaiKon deltar i den regionala och nationella verksamheten, varvid jämförande bedömning görs också mellan läroanstalterna.

Vid TaiKon bevakas trender och bransch- och innehållsspecifika utvecklingsbehov inom nationell och internationell konstfostran. Utvecklandet av verksamheten grundar sig på resultaten från utvärderingar och enkäter samt ändringarbehov som vi observerat. I utvecklingsarbetet uppmärksammar vi också de utmaningar som vår verksamhet ställs inför vid samhälleliga förändringar.

4. Studiernas omfattning och uppbyggnad

4.1. Studiernas omfattning

Den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning har en beräknad omfattning om sammanlagt 1300 timmar, varav grundstudiernas beräknade andel är 800 timmar och de fördjupade studiernas 500 timmar. Den beräknade omfattningen av en timme är 45 minuter. Utbildningsanordnaren beslutar om omfattningen av den konstfostran för småbarn som föregår grundstudierna.

Undervisningen bör ha en sådan omfattning att det är möjligt att uppnå de mål och innehåll som fastställts i läroplanen för lärokursen för konstarten. Grundläggande konstundervisning enligt den fördjupade lärokursen bör ordnas på ett flexibelt sätt som tar hänsyn till konstformens natur, elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter samt de undervisningsmetoder som används.

TaiKon ordnar också bildkonst- och slöjdfostran (bildkonst-slöjdmix) för småbarn som föregår grundstudierna samt dans-, teater- och cirkusundervisning (Teater-dans-cirkusmix, Dansmix) för småbarn. Studierna för småbarn räknas inte in i den beräknade omfattningen för den allmänna eller den fördjupade lärokursen och är inte en förutsättning för inledande av grundstudier.

Syftet med grundstudierna i den fördjupade lärokursen är målinriktad övning och långsidigt utvecklande av centrala färdigheter inom konstarten. Syftet med de fördjupade studierna är att bredda studiemöjligheterna och i studierna ingår också ett slutarbete.

4.2. Studiernas uppbyggnad

BILDKONST

Grundstudier		
Studiehelhet 1	6–7-åringar	85 t
Studiehelhet 2	8–9-åringar	128 t
Studiehelhet 3	10–12-åringar	192 t
Studiehelhet 4	13–14-åringar	170 t
Studiehelhet 5	tillämpade studier, fördelas på hela grundstudietiden	225 t

Fördjupade studier		
Studiehelhet 6	15–18-åringar	384 t
Studiehelhet 7	tillämpade studier, fördelas på hela tiden för de fördjupade studierna	116 t

DANS

Grundstudier		
Studiehelhet 1	7–8-åringar	80 t
Studiehelhet 2	9–10-åringar	170 t
Studiehelhet 3	11–12-åringar	250 t
Studiehelhet 4	13–14-åringar	300 t

Fördjupade studier		
Studiehelhet 5	15–18-åringar	448 t
Studiehelhet 6	tillämpade studier fördelas på hela tiden för de fördjupade studierna	52 t

Åldrarna som anges i tabellerna är riktgivande och kan avvika beroende på elevens färdighetsnivå. Vid ordnandet av undervisningen strävar vi efter flexibilitet så att konstarten, elevens ålder, tidigare förvärvade färdigheter och kunskaper tas i beaktande vid planeringen av innehållet i, omfattningen av och längden på elevens studier. En elev har rätt att få tidigare slutförda studier som motsvarar målen och de centrala innehållen i läroplanen eller kunnande som förvärvats på annat sätt erkända. Erkännande av kunnande sker på basis av utredningar om elevens tidigare studier eller prov på kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också då eleven flyttar från en lärokurs till en annan sker förfarandet för erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier på ovan beskrivna sätt.

5. Individualisering av lärokursen

5.1. Individualisering av lärokursen

Målen i läroplanen kan individualiseras så att de motsvarar elevens förutsättningar, om eleven på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller av annan med dessa jämförbar orsak inte kan studera enligt TaiKons läroplan. Då utarbetas en individuell läroplan för eleven, där studiernas mål, studietid, genomföringssätt, behövliga stödåtgärder och bedömningsförfarande definieras. Den här studieplanen utarbetas tillsammans med vårdnadshavaren.

Vid ordnande av undervisningen beaktas studiernas konstfostrande mål. Av eleven förutsätts en förmåga att tillgodogöra sig den undervisning som ges. I målen betonas konstupplevelsen samt utvecklandet av elevens konstnärliga förmåga och färdigheter utifrån elevens egna utgångspunkter. Undervisningen genomförs som gruppundervisning. Individualisering av undervisningen genomförs inom ramen för TaiKons undervisningspersonal, undervisningsutrymmen och övriga resurser.

5.2. Principer för elevantagningen

Elever antas i anmälningsordning. Den primära anmälningstiden för elever som fortsätter är april-maj. Därefter fylls grupperna med elever som inleder sina studier. Om det finns plats i grupperna, kan nya elever antas under läsåret efter lärarens övervägande. Nya elever placeras i grupper som bäst lämpar sig för dem med beaktande av deras ålder och färdighetsnivå. Beslut om antagning av elev fattas av läraren för respektive konstarts gruppnivå.

6. Bedömning av lärande

6.1. Bedömningens syfte

Syftet med bedömningen är att handleda elevernas lärande, stödja deras framsteg i studierna och utveckla deras självvärdering. Responsen ska hjälpa eleven att ställa upp mål för sina studier, styra sitt arbete i riktning mot målen och förstå sin egen lärprocess. Elevens arbete ska bedömas mångsidigt. Bedömningen ska uppmuntra eleverna att lära sig, och den ska vara rättvis och etiskt hållbar.

De mål som satts för lärandet fungerar som grund för bedömningen. Bedömningens uppgift är att styra eleven till att sätta mål för sina studier samt hjälpa eleven att uppnå dem. Med bedömningen stöds utvecklandet av en god självkänsla hos eleven, lärande och framsteg i studierna. Eleven uppmuntras till att utveckla självvärderingsfärdigheterna genom handledning till att reflektera över sitt lärande och studiernas framskridande.

Bedömningens uppgift är att styra utvecklingen av elevens färdigheter på ett mångsidigt sätt. I gruppundervisningen sker bedömningen också i växelverkan. Elevernas studier, lärande och självvärdering stöds av den respons de får av gruppen och läraren. En mångsidig och fortlöpande bedömning består av olika sätt att ge respons: eleverna får personlig respons av sin lärare och eleverna får handledning för själv- och kamratvärdering.

Vid bedömningen av lärandet beaktas både nivån på framskridandet och kunnandet. Elevens självvärdering stöder detta. Vid bedömningen riktas uppmärksamheten på elevens framgång och framsteg i förhållande till målen och det tidigare kunnandet. Bedömningen gäller det som eleven gör, inte hens egenskaper. I de fördjupade studierna och temastudierna stöder bedömningen också ytterligare förkovran av elevens färdigheter. Vid bedömningen av slutarbetet beaktas de mål som eleven satt för det.

Föremål för bedömningen

Bildkonst – förhållandet till konsten, visuell läskunnighet samt delaktighet och påverkan.
Dans – välbefinnande och kroppslighet, växelverkan och kulturellt kunnande, färdighet och konst, uppträdande.

6.2. Bedömningen under studierna

Eleverna ska handledas i sitt lärande och bedömas mångsidigt under de olika skedena av lärprocessen. Bedömningen och den fortlöpande responsen som ges utgående från den ska ske i växelverkan och främja elevernas delaktighet. Eleverna ska vägledas att reflektera över sitt lärande genom att utveckla förmågan till självvärdering och kamratvärdering. Eleverna ska uppmuntras att iaktta sitt eget arbete och det gemensamma arbetet och ge konstruktiv respons.

Bedömningen under studiernas gång baserar sig på målen för studiehelheterna i grundstudierna och de fördjupade studierna, vilka beskrivs i läroplanen. I bedömningen under studierna beaktas de bedömningsområden för den fördjupade lärokursen i konstarten som beskrivs i dessa läroplansgrunder. Elevernas värderingar, attityder eller personliga egenskaper ska inte bedömas.

Eleverna ska informeras om principer och praxis för bedömningen inom konstarten. Eleverna och deras vårdnadshavare ska få information om de studiehelheter som eleven slutfört under året på det sätt som anges i utbildningsanordnarens läroplan.

När grundstudierna i den fördjupade lärokursen i konstarten avslutas får eleven ett betyg över de fullgjorda grundstudierna. I betyget ges en verbal bedömning av elevens framsteg och utveckling

av kunnande under grundstudierna. I den verbala bedömningen betonas elevens lärande i förhållande till målen för grundstudierna.

Bedömningen under studierna i den fördjupade lärokursen preciseras närmare konstartvis i dessa grunder för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

6.3. Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier

En elev har rätt att få tidigare slutförda studier som motsvarar målen för och det centrala innehållet i läroplanen eller kunnande som förvärvats på annat sätt bedömda och erkända. Erkännande av kunnande sker på basis av utredningar om elevens studier eller prov på kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också då en elev övergår från en lärokurs till en annan går man vid erkännande av kunnande och tillgodoräknandet av studier till väga på det sätt som beskrivs ovan.

6.4. Bedömningen av lärokursen

Utgångspunkten för bedömningen av den fördjupade lärokursen är de fördjupade studier som eleven fullgjort. Bedömningen anger hur eleven har uppnått målen för de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen i konstarten. Slutarbetet bedöms som en del av de fördjupade studierna. Under de fördjupade studiernas gång ges eleven möjlighet att mångsidigt visa sitt kunnande. Bedömningsområdena för den fördjupade lärokursen i konstarten beskrivs i avsnitten om de enskilda konstarterna.

Bedömningen av den fördjupade lärokursen baserar sig på kriterierna för bedömningen av den fördjupade lärokursen, vilka definieras i den läroplan som godkänts av utbildningsanordnaren. I avgångsbetyget ges en verbal bedömning av den fördjupade lärokurs som eleven fullgjort. Den verbala bedömningen beskriver elevens framsteg och det kunnande hen uppnått i förhållande till målen för de fördjupade studierna. I den verbala bedömningen betonas styrkorna i elevens lärande och kunnande.

Bedömningen av den fördjupade lärokursen preciseras närmare i avsnitten om de enskilda konstarterna i dessa grunder för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

Föremålen för bedömning som anges i denna läroplan preciseras och uppdateras årligen.

I studierna inom den fördjupade lärokursen har eleven möjlighet att få två betyg: betyg över grundstudier samt slutbetyg över hela den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning. I studierna. Dessa betyg innehåller en verbal bedömning av de studier som eleven avlagt. Där beskrivs elevens framsteg och det kunnande som uppnåtts i förhållande till målen för ifrågavarande konstart och studienivå. Slutarbetet bedöms som en del av studierna.

Under de fördjupade studierna planerar och genomför varje bildkonst- och danselev ett slutarbete, som visar att eleven behärskar de konstnärliga tanke- och uttryckssätten. Eleven ställer tillsammans med sina lärare mål för sitt arbete och om genomförandesättet fattas beslut utifrån de alternativ som läroanstalten godkänt. Slutarbetet kan bestå av olika delhelheter eller koncentreras på visande av specialkunnande som eleven valt.

Eleven har möjlighet att betona och styra sina studier genom att göra personliga val bland de kompletterande studiealternativ som Vasa stads grundläggande konstundervisning erbjuder. I så fall kan hennes studier till exempel omfatta studier andra dans- och konstgenrer, deltagande i en konstnärlig produktion eller liknande. Den studerandes val av kompletterande studier styr formandet och genomförandet av slutarbetet. Slutarbetet kan innehålla kursförlagda studier.

I slutarbetet ska ingå:

1. Ett konstnärligt arbete och/eller portfolio, som har sammanställts under de fördjupade studierna. Arbetet kan vara en process eller ett processresultat som förenar olika konstarter och deras uttryckssätt.
2. Dokumentation av arbetsprocessen och beskrivning av den i form av ett skriftligt alster.
3. En kort text, där eleven analyserar sitt eget konstnärliga arbete och sitt verk.

6.5. Betyg och betygsanteckningar

Betyg från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

Eleven får ett betyg från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i konstarten efter att hen har fullgjort de grundstudier som ingår i den fördjupade lärokursen.

Betyget från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning ska innehålla följande uppgifter:

- *betygets namn*
- *utbildningsanordnarens namn*
- *läroanstaltens namn*
- *konstart*
- *elevens namn och personbeteckning*
- *studietiden i år*
- *de grundstudier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort*
- *varje enskild studiehelhets namn och omfattning*
- *verbal bedömning av de grundstudier i den fördjupade lärokursen i konstarten som eleven fullgjort*
- *rektors underskrift och läroanstaltens stämpel*
- *om utbildningen ordnas med tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet, antecknas i betyget datum för ministeriets tillstånd för anordnade av utbildningen samt det datum då utbildningsanordnaren godkänt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning*
- *i grundläggande konstundervisning som ordnas med kommunens eget beslut antecknas i betyget datum för fastställandet av läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning*
- *om kommunen eller en utbildningsanordnare med tillstånd av ministeriet i fråga att ordna grundläggande konstundervisning anskaffar de tjänster som anges i lagen om grundläggande konstundervisning från en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse, antecknas i det betyg över grundläggande konstundervisning som sammanslutningen eller stiftelsen utfärdar med stöd av det avtal som ingåtts datum för avtalet samt det datum då kommunen eller en utbildningsanordnare med tillstånd av ministeriet i fråga att ordna grundläggande konstundervisning har fastställt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning*
- *en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017.*

Betyget från grundstudierna inom den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

Eleven får ett avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i konstarten inom den grundläggande konstundervisningen efter att hen har fullgjort både de grundstudier och de fördjupade studier som ingår i den fördjupade lärokursen.

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning ska innehålla följande uppgifter:

- *betygets namn*
- *utbildningsanordnarens namn*
- *läroanstaltens namn*
- *konstart*
- *elevens namn och personbeteckning*
- *studietiden i år*
- *de grundstudier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort*
- *varje enskild studiehelhets namn och omfattning*
- *de fördjupade studier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort*
- *varje enskild studiehelhets namn och omfattning*
- *ämnet för det slutarbete som ingår i de fördjupade studierna*
- *verbal bedömning av den fördjupade lärokurs i konstarten som eleven fullgjort*
- *rektors underskrift och läroanstaltens stämpel*
- *om utbildningen ordnas med tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet, antecknas i betyget datum för ministeriets tillstånd för anordnade av utbildningen samt det datum då utbildningsanordnaren godkänt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning*
- *i grundläggande konstundervisning som ordnas med kommunens eget beslut antecknas i betyget datum för fastställandet av läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning*
- *om kommunen eller en utbildningsanordnare med tillstånd av ministeriet i fråga att ordna grundläggande konstundervisning anskaffar de tjänster som anges i lagen om grundläggande konstundervisning från en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse, antecknas i det betyg över grundläggande konstundervisning som sammanslutningen eller stiftelsen utfärdar med stöd av det avtal som ingåtts datum för avtalet samt det datum då kommunen eller en utbildningsanordnare med tillstånd av ministeriet i fråga att ordna grundläggande konstundervisning har fastställt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning*
- *en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017.*

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Intyg över deltagande för de studier en elev fullgjort i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

En elev ges på begäran ett intyg över de studier i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning som hen fullgjort, om studierna avbryts eller om eleven behöver det av någon annan orsak. Intyget över deltagande kan innehålla bilagor.

7. Bildkonst

Den fördjupade lärokursen i bildkonst syftar till att med bildkonstens medel stödja elevens utveckling, självkännedom, identitetsskapande och kulturella kompetens. Undervisningen stärker elevens upplevelse av sig själv som en aktiv aktör inom den visuella konsten och som en kreativ och ansvarsfull medlem av gemenskapen. Studierna utvecklar färdigheterna i visuella iakttagelser, tänkande, uttryck, tolkning och värdering samt skapar förutsättningar för att eleverna ska lära sig nytt.

Undervisningen bygger broar mellan elevernas egna visuella kulturer och bildkonsten och den övriga visuella kulturen. I studierna granskas den visuella kulturens fortgående förändring och öppna gränser. Eleverna ges möjlighet att fördjupa sig i innehåll, teman och uttrycksmedel som är betydelsefulla för dem. Med ett angreppssätt som kopplar till elevernas egen erfarenhetsvärld skapas en grund för insiktsfullt lärande och för skapariglädje. Eleverna uppmuntras att njuta av bildkonsten och att uppskatta sitt eget och andras konstnärliga arbete.

Under studiernas gång övar sig eleven i att tolka, bedöma och värdera visuella fenomen från olika perspektiv. I studierna uppmuntras eleverna att reflektera över bildkonstens samhälleliga betydelse och utveckla sitt eget kritiska tänkande. Eleven uppmuntras att granska sitt eget konstnärliga arbete i förhållande till det visuella kulturfältet. I undervisningen analyseras sambandet mellan konst och vetenskap och eleverna ska inspireras att tillämpa dem i studierna. Konstens tillvägagångssätt används som medel för växelverkan, samarbete, delaktighet och påverkan. I undervisningen utnyttjas lokala kulturtjänster och andra resurser på ett mångsidigt sätt. Studierna ger färdigheter för ett livslångt intresse för och självständigt utövande av bildkonst samt till fortsatta studier inom andra utbildningsformer.

Bildkonst- och slöjdmix för småbarn

4–5 år

Målet med studierna är att uppmuntra och inspirera barnen att uttrycka sig genom lekens och konstformernas medel samt få erfarenheter och upplevelser av att skapa och uppleva konstformerna. Barnens aktiva roll och förhållande till världen med alla sinnen betonas med hjälp av undersökande, experimenterande och mångkonstnärliga arbetssätt. Barnen får öva sig i motoriska färdigheter och uthållighet med hjälp av trygg användning av olika tekniker, material och verktyg.

Grundstudier i bildkonst

Mål	Centralt innehåll
- Förhållandet till konsten	- Bildens språk och konstens uttrycksmedel
- Visuell läskunnighet	- Egna bilder
- Delaktighet och påverkan	- Konstens värld
- Den visuella miljön	

Studiehelhet 1 (6–7 år, bildkonst- och slöjdmix)
Eleven

- har fått utlopp och uppmuntran för den egna fantasin och kreativiteten.
- har prövat på grundtekniker inom bildkonst och slöjd och förstår hur man vårdar material och verktyg.
- kan diskutera kring egna och andras verk och förstår att konst är ett språk med olika uttryck.
- har fått öva och utveckla det egna konstnärliga uttrycket.
- känner igen forntidskonst och allmogekonst.

Studiehelhet 2 (8–10 år)
Eleven

- känner till grundläggande begrepp inom bildkomposition och avbildning.
- kan se objektivt på det egna arbetet och diskutera där kring.
- har fått insikter i hur konsthistoriska verk, arbetssätt och tekniker kan ses som källa till inspiration.
och i relation till den egna visuella världen.
- känner till basmaterialens egenskaper, bakgrund och tillverkning.
- känner igen renässans- och klassicistisk konst.

Studiehelhet 3 (10–12 år)
Eleven

- har fått uppmuntran att diskutera kring konstnärliga verk och mediebilders budskap och känslomässiga uttryck.
- kan berätta om uttryck och känslor i den egna bilden och egna val av teknik och uttryck.
- känner till penselns och pennans avtryck och olika materials strukturer och har prövat på de olika grundläggande materialen och teknikerna.
- eleven har fått erfarenhet av att sätta det egna arbetet i relation till andras verk och kan själv söka upp referensbilder både under arbetet och i diskussionen kring det färdiga arbetet.
- känner igen impressionism, modernism och postmodernism.

Studiehelhet 4 (13–14 år)
Eleven

- kan sätta upp mål för det egna arbetet, söka egen inspiration, utarbeta egna projekt och förverkliga dem.
- har fått erfarenhet av att berätta kring det egna verkets innehåll och budskap, och reflektera kring
hur man lyckats förmedla det man avsett.
- kan sätta det egna arbetet i förhållande till samtidskonsten och i relation till de egna intressena
och visuella kulturella intressena.
- har fått möjlighet till en fördjupad kännedom inom de egna bildkonstnärliga intresseområdena.
- har fått insikter om samtidskonsten och olika riktningar inom den.

Studiehelhet 5 (tillämpade studier, spänner över hela grundstudietiden)
Innehåll: utställningsbesök, projektstudier, läger samt övriga gemensamma studier: *Tvådimensionellt*, *Mediekonst, Hållbar utveckling* och *Tredimensionellt*. Dessa kurser definieras i TaiKons läsårsplan.

Förutsättningar för fördjupade studier:

1. Förståelse för att konsten är ett språk och att varje verk uttrycker något.

2. Kan diskutera kring tematiken i de egna verken.

3. Kännedom om tekniker för sökning av inspiration. Kan använda sig av sina egna intressen och tankar som utgångspunkt i det egna arbetet.

4. Kännedom om de grundläggande teknikerna och arbetssätten inom bildkonsten.

5. Grundläggande kännedom om konstens värld och historia

Studiehelhet 6 (15–18 år)
Eleven

- har fått fördjupade kunskaper i bildkonst och fått möjlighet att utveckla ett personligt uttryck.
- har lärt sig metodiken bakom arbetsprocessen idé till färdigt verk.
- har verktyg att både muntligt och skriftligt analysera det egna konstnärliga uttrycket och de egna verken.
- har fått möjlighet att fördjupat sig inom det egna bildkonstnärliga intresseområdet.
- har kännedom om konsten i samhället idag och bildkonstens roll i olika studier och yrken.

Studiehelhet 7 (tillämpade studier, spänner över hela tiden inom fördjupade studier)
Innehåll: Eleven sammanställer en portfolio som innehåller arbetsdagbok och verk. Portfolion är en del av elevens slutarbete vid slutförda studier. Eleven gör ett slutarbete i slutet av de fördjupade studierna. Tillämpade studier innehåller också utställningsbesök, projektstudier samt övriga gemensamma studier. Dessa kurser definieras i TaiKons läsårsplan.

8. Dans

Dansstudierna består av ett av eleven valt huvudämne i dans (balett eller nutidsdans) samt studier i andra dansstilar och ämnen som stödjer studier i huvudämnet. Syftet med undervisningen är att erbjuda eleven möjligheter att uppleva och värna om glädjen i dansen samt att studera dans målinriktat och långsiktigt. Målet är att eleven bygger upp ett eget förhållande till dans, vågar uttrycka sig kroppsligt och får en bred uppfattning om dansen som konstform. Genom studierna lär sig eleven allt bättre att sköta om sitt holistiska välbefinnande och fungera som medlem i en grupp och en gemenskap. Undervisningen uppmuntrar eleven att delta i olika dans- och konstevenemang och föreställningar både som artist och åskådare.

Det centrala innehållet i *grundstudierna i dans* är att eleven bekantar sig mångsidigt med sitt huvudämne (balett eller nutidsdans) samt bekantar sig med grundtekniker, uttryck och stilkaraktärer som kännetecknar andra dansstilar.

Det centrala innehållet i *fördjupade studierna i dans* är att eleven utvidgar och fördjupar de kunskaper och färdigheter som anammats i grundstudierna.

Studierna består av studier i balett eller nutidsdans samt andra dansformer och läroämnen. Eleven har möjlighet att betona och inrikta sina studier genom att göra personliga val bland de av Vasa stads grundläggande konstundervisning erbjudna alternativen som årligen kompletteras. Då kan i studierna ingå till exempel studier i andra dansformer eller konstarter, deltagande i en konstnärlig produktion eller motsvarande. Under studiernas gång planerar och genomför eleven under lärarens handledning ett slutarbete inom den fördjupade lärokursen. Eleven ställer tillsammans med sina lärare mål för sitt arbete och om genomförandesättet fattas beslut utifrån de alternativ som läroanstalten godkänt.

Undervisningen genomförs i regel som gruppundervisning. Undervisningsgångerna är 1–3 per vecka och en undervisningsgång varar 60–90 minuter. Mera detaljerade innehåll form- och ämnesvis utarbetas som separata dokument som kompletterar och preciserar den här läroplanen. Dessa uppdateras och preciseras årligen.

Målområden

Välbefinnande och kroppslighet
Växelverkan och kulturellt kunnande
Färdighet och konst
Uppträdande

Grundstudier i dans

Studiehelhet 1

Mål: Eleven

- upplever glädje i dans och lärande samt blir intresserad av att öva dans
- kan fungera i grupp
- tillägnar sig olika arbetssätt som tillämpas på danslektionerna
- lär sig självständigt att på eget initiativ ge utrymme åt andra
- lär sig grunderna i dansteknik och de motoriska färdigheter som dans kräver
- vänjer sig vid att vara i centrum och uppträda i olika situationer och miljöer

Studiehelhet 2

Mål: Eleven

- förstår betydelsen av koncentration och långsiktigt arbete för att utveckla sina dansfärdigheter
- lär sig att ta emot feedback och använda den i sin träning
- lär sig grunderna i dansteknik och de motoriska färdigheter som dansstilen kräver
- tillägnar sig kunskaper och färdigheter relaterade till träning som stödjer elevens kroppsliga välbefinnande
- förhåller sig positivt till sin egen kropp och till att utmana den
- respekterar även uttryckssätt som används i andra konstämnen
- lär sig att anpassa sin rörelse till rummet och andras rörelser
- kan använda fantasi och kreativitet i dansen

Studiehelhet 3

Mål: Eleven

- blir intresserad av olika möjligheter att använda och uttrycka kroppen samt att använda musik i olika dansstilar
- tillägnar sig grundläggande termer och begrepp specifika för dansstilen
- tillägnar sig grunderna i dansteknik och utvecklas motoriskt enligt dansstilens krav
- lär sig självständighet i sitt arbete och att ta ansvar även som gruppmedlem
- respekterar sin egen och andras kroppsliga uttryck
- lär sig färdigheter i att ge feedback
- lär sig färdigheter i dans- och rörelseimprovisation och vågar framföra sina egna rörelsealster
- kan förbereda sig självständigt för uppträdanden

Studiehelhet 4

Mål: Eleven

- lär sig att sätta upp ändamålsenliga och realistiska mål för att utveckla sina fysiska egenskaper och färdigheter i dans
- lär sig färdigheter relaterade till att skapa koreografi
- lär sig att verbalisera och dela sina erfarenheter både av att dansa och av dans som konstform
- vidgar sin förståelse för dans genom att bekanta sig med olika former av danskonst
- lär sig att förstå danskonstens förhållande till andra konstformer
- kan ta ansvar i olika uppträdandesituationer och miljöer
- behärskar kunskaper och färdigheter i enlighet med lärdomsinnehållet i grundstudierna, på basis av vilka eleven har förutsättningar att gå vidare till fördjupade studier i dans.

Fördjupade studier i dans

Studiehelhet 5

Mål: Eleven
- kan inrikta sina studier och ställa upp mål på lång och kort sikt för sig själv

- känner sina kroppsliga styrkor och utmaningar samt dansens inverkan på välbefinnandet
- respekterar vars och ens individualitet, olika synsätt och unika kroppsliga erfarenhet
- utvecklar ett holistiskt medvetande om gruppens gemensamma rörelseverk
- övar färdigheter i att bygga upp en danskomposition samt deltar aktivt och konstruktivt i en grupporienterad skapande process
- kan göra kamratvärdering på ett konstruktivt sätt
- lär sig att gestalta dansen som konstform i förhållande till andra konstarter och samhället
- fördjupar de centrala färdigheterna och kroppsmedvetenheten för den dansform som tränats

Studiehelhet 6 (tillämpade studier)

Innehåll: slutarbete samt andra kursspecifika studier (slås fast i TaiKons årsplan)

Mål: Eleven
- söker självständigt information om ärenden som gäller välmående och en hälsosam livsstil samt utnyttjar den som stöd för sitt eget välbefinnande
- kan sätta ord på de erfarenheter som dansverk och konst skapar och på sina egna tolkningar av dem
- söker sig på egen hand till konstupplevelser
- lär sig att förstå olika delfaktorers betydelse för uppbyggnaden av den konstnärliga helheten
- fördjupar sina färdigheter i fråga om rörelse- och dansimprovisation
- får färdigheter för yrkesinriktade påbyggnadsstudier inom konstområdet samt för upprätthållande av ett livslångt förhållande till dansen